Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000532

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" №801-10 від 01.04.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таркін Василь Павлович

2. Vasyl P. Tarkin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37286 Політологія (052 Політологія)

Дата захисту: 12-03-2024

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4916

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11

Тема дисертації:

1. Інформаційні війни у сучасному політичному просторі як феномен XX-XXI століття

2. Information wars in the modern political environment as a phenomenon of the 20th and 21st centuries

Реферат/анотація:

1. Дисертація є одним з перших у вітчизняній політології спеціальним цілісним фундаментальним дослідженням інформаційних війн з позиції інтегрального підходу: феноменальність комплексного розуміння сучасних інформаційних війн полягає у тому, що одне поняття, по суті, акумулює у собі два їх різні види – інформаційно-психологічну та інформаційно-технічну війни. У науковій роботі наведено низку авторських понять, ідей та висновків, які характеризуються науковою новизною. У дослідженні висвітлено змістовні міркування щодо інформаційних війн у політичній площині: теоретичне підґрунтя, хронологічний розвиток та практичне втілення – зокрема, на прикладі агресії РФ. Розглянуто стан наукової розробленості проблеми, який характеризується незавершеністю політичної конструкції інформаційних війн. Триває наукова дискусія щодо того, чи є це поняття синтезом двох базових напрямків – інформаційно-психологічного та інформаційно-технічного, чи до нього доцільно відносити лише один із них; які методи та форми доречно відносити до інформаційних війн і яке їх співвідношення. У сучасній літературі наукова експлікація «інформаційна війна» не має однозначного трактування. Окрім розбіжностей стосовно того, що

ж можна вважати «інформаційною війною», так само проблемним є тлумачення окремих її категорій. Популярним є дослідження інформаційних війн у рамках психологічної парадигми. Різні науковці пропонують свої підходи, однак, на нашу думку, найбільш вдалим є комплексне розуміння інформаційних війн. Шляхом застосування поліпарадигмального підходу, запропоновано визначення поняття: «інформаційна війна» під якою розуміється «комбінація людських або технологічних дій, призначених для присвоєння, видалення чи зміни інформації, що призводить до пошкодження або знищення критичної інфраструктури, порушення сталої роботи органів державної влади, економічних збитків у великих розмірах або порушення адекватного ментального сприйняття явищ і подій шляхом нав'язування певного бачення реальності». Попри об'єднувальне поняття, інформаційна війна має суттєву детермінацію, функціональну спрямованість на отримання різних результатів. Вона – політичний феномен, що слугує різним цілям; не одномоментний, а постійний акт насильства. Невід'ємним атрибутом інформаційних війн є інформаційна зброя. Визначено, що інформаційна війна є складовою політичної війни – маючи універсальний характер, вона може вестися у економічній, соціальній, оборонній, духовній сферах. У контексті політичної війни, інформаційну війну можна визначити як зовнішню діяльність держави, яка веде до досягнення конкретних політичних цілей, спрямованих на руйнування чи зміну ідей, поглядів, ціннісних орієнтирів та інформаційних систем противника, при цьому захищаючи свої ресурси від аналогічних дій противника. Акцентовано увагу на тому, що інформаційні війни не бувають поза межами традиційної боротьби – історія більшості конфліктів вказує на нездатність однієї лише військової міці досягнути переваги і перемоги. Зазвичай вони ведуться паралельно із традиційною війною або є складовою «гібридної війни», де слугують для того, щоб зламати головне – волю противника, нанести удар його моральному духу.

2. The dissertation forms one of the first in domestic political science to be a special holistic fundamental study of informational warfare from the standpoint of an integral approach: the phenomenality of a comprehensive understanding of modern information wars is that one concept, in fact, accumulates two different types of them – informational-psychological and informational-technical warfare. The scientific work contains a number of author's concepts, ideas and conclusions, which are characterized by scientific novelty. The research highlights meaningful considerations regarding information wars in the political plane: theoretical background, chronological development, and practical implementation – in particular, using the example of the aggression of the Russian Federation. It was explored the state of scientific development of the problem, which is characterized by the incompleteness of the political construction of informational warfare. There is an ongoing scientific debate as to whether this concept is a synthesis of two basic directions – informational-psychological and informational-technical, or whether it is expedient to refer to it only one of them; what methods and forms should be attributed to information wars and what their ratio is. The scientific explanation of informational warfare does not have an unambiguous interpretation. In addition to disagreements about what can be considered as informational warfare, the interpretation of its individual categories is equally problematic. The study of informational warfare within the framework of the psychological paradigm is popular. Different scholars offer their approaches, however, in our opinion, the most successful is a comprehensive understanding of information wars. By applying a polyparadigmatic approach, the following definition of the concept is proposed: informational warfare is a combination of human or technological actions designed to appropriate, delete or change information, which leads to damage or destruction of critical infrastructure, disruption of the stable work of state authorities, economic losses in large dimensions or violation of adequate mental perception of phenomena and events by imposing a certain vision of reality. Despite the unifying concept, informational warfare has a significant determination, a functional focus on obtaining different results. It is a political phenomenon that serves various purposes which form not a single-time, but a continuous act of violence. An integral attribute of information wars is information weapons. It was determined that the informational warfare is a component of the political war – having a universal character, it can be waged in the economic, social, defense, and spiritual spheres. In the context of political warfare, information warfare can be defined as the external activity of the state, which leads to the achievement of specific political goals aimed at destroying or changing the ideas, views, value orientations and information systems of the enemy, while protecting its resources from similar actions of the enemy. It is indicated that

information wars do not occur outside the boundaries of traditional struggle – the history of most conflicts indicates the inability of military power alone to achieve superiority and victory. Usually they are conducted in parallel with traditional war or are a component of «hybrid war», where they serve to break the main thing – the will of the enemy, to strike at his morale. It is noted that the excessive number of forms of implementing informational warfare complicates the already crisis-oriented categorical apparatus of informational warfare from the point of view of the scientific worldview, in this context it is more appropriate to talk about the three most frequently used forms: information attack, information operation, information campaign.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Таркін В.П. Інформаційні війни: теоретичний аспект. Держава і право. Юридичні і політичні науки. 2020. Випуск 87. С.285-294. DOI: 10.33663/1563-3349-2020-87-285.
- 2. Таркін В.П. Окремі аспекти використання методів інформаційно-психологічної війни під час пандемії Covid-19. Актуальні проблеми політики. 2021. №67. С.112-117. DOI https://doi.org/10.32837/app.v0i67.1160.
- 3. Таркін В.П. Боротьба у кіберпросторі: інформаційні війни і кібертероризм. European political and law discourse. 2021. Volume 8. Issue 4. С.97-105. DOI: 10.46340/eppd.2021.8.4.11.
- 4. Таркін В.П. Особливості інформаційної війни РФ та український спротив. Актуальні проблеми політики. 2023. Вип.71. С.204-210. DOI https://doi.org/10.32782/app.v71.2023.28.
- 5. Таркін В.П. Окремі аспекти успішної пропаганди у поглядах С.П. Чахотина. Українське суспільство в умовах воєнного стану: сучасні виклики та напрямки розвитку : матеріали Всеукр. наук. конф. молодих вчених, м. Одеса, 6 червня 2022 р. Одеса : Фенікс, 2022. С. 626-630.
- 6. Таркін В.П. Пропаганда як метод інформаційно-психологічної війни: політичний контекст. Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали міжнар. наук.-практ.конф., м.Одеса, 15 трав.2020 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Т.1. С.251-254.
- 7. Таркін В.П. Правове забезпечення інформаційної політики. Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті : матеріали міжнародної науково-практичної конференції м.Одеса, 26-27 лютого 2021 року, Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2021. С.42-45.
- 8. Таркін В.П. Інформаційно-технічна війна у гонитві вакцинації. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (за нагоди 30-ти річчя проголошення незалежності України та 25-ти річчя прийняття Конституції України) : у 2 т. : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 21 травня 2021 р. Одеса, 2021. Т 1. С.209-212.
- 9. Таркін В.П. Дезінформація як метод інформаційно-психологічної війни. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. м. Одеса, 17 червня 2022 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 1. С. 267-270.
- 10. Таркін В.П. Інтернет – платформа інформаційно-психологічної війни. Сталий розвиток суспільства та держави: сучасні виклики та перспективи розвитку: матер. Всеукр. наук. конф. молодих вчених, м.Одеса, 18 листопада 2022 р.) [Електронне видання] / уклад. В.С.Кучерявенко, Л.С.Бондарчук, І.С.Радковська [та ін.]; за ред. М.Р.Аракеляна, К.І. Спасової. Одеса, 2022. С.227-230.

- 11. Таркін В.П. Окремі аспекти конспірологічних теорій. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 19 травня 2023 р. Одеса, 2023. Том 1. С.206-209.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вітман Костянтин Миколайович

2. Kostyantyn M. Vitman

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумкіна Світлана Михайлівна

2. SVITLANA M. NAUMKINA

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Милосердна Ірина Михайлівна

2. Iryna M. Myloserdna

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2083-9500

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=kbx3Gk4AAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Краснопольська Тетяна Миколаївна

2. Tetyana M. Krasnopolska

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завгородня Юлія Володимірівна

2. Julia V. Zavgorodnya

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мамонтова Елла Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мамонтова Елла Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Д'ячкова Марія Олегівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна